

mulig ogsaa af en anden Grund, som jeg skal berøre lidt nærmere. Det synes jo, som om man fra alle Sider nærer en vis Tilbøielighed til at komme ind paa det, som man kalder „Forhandling“. Jeg skal ikke nærmere fordybe mig i dette Spørgsmaal; men jeg skal blot udtale, at jeg tror, at man er noget fangvink, hvis man venter sig overmaade Meget af det, som man kalder Forhandling. Der som der mellem forskellige Partigrupper sluttet Overenskomst om at føre Et eller Andet igjennem, saa hører jo Forhandlingen op, og saa bliver det en Majorisering, i Kraft af hvilken Beslutningen føres igjennem. Men skal man slutte af de forskellige vage Tilbøieligheder til Forhandling, som have gjort sig gjældende paa forskellige Velgermøder og andre Steder i Sommer, tror jeg, at man forregner sig noget, naar man tror, at Forhandling vil komme saaledes i Gang, at det vil føre til et frugtbart Resultat i de første Aar. Jeg tror, at vi for en stor Del mangle Betingelserne for, at en saadan Forhandling kan være frugtbringende; jeg tror, at der hverken hos Regjeringen eller hos hvert af Thingene eller mellem Thingene indbyrdes er saadanne Betingelser tilstede, at en Forhandling i den nærmeste Tid kan føre til et frugtbart Resultat. Jeg skal ikke fordybe mig heri; jeg vil kun antyde, hvilke Veægrunde der have ledet mig til at beklage, hvilket ogsaa skete forleden under Finantslovens Behandling, at der ikke ved Finantsloven er taget behørigt Hensyn til de lavere Lønnede Embedsmænd. Jeg yttrede før, at der var en Tilbøielighed til hos alle de Lædere, der have havt Ordet, at opfatte Loven som en Organisationslov. Det var i høi Grad Tilfældet med min ærede Kollega fra Ribe (B. Holm). Det var ogsaa Tilfældet med det ærede militære Medlem, der havde Ordet (N. B. Jensen) og det var ligeledes Tilfældet, uagtet det ikke saae saaledes ud, med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (Wille). Han udtalte sig imod, at det ærede Medlem havde forsøgt at gjøre Loven organisatorisk; men i Gjerningen kom han i Birteligheden ind paa en Udvikling, der tydede paa, at, naar det maatte gaa efter hans Hoved, skulde der ske en stor Omorganisation i Ministerierne, og da navnlig i Departementschefsklassen. Jeg tror, at der er overmaade meget Skjævt og Urigtigt i, hvad han ansøgte. Jeg tror ikke, at det vidnede om nogen særlig Sagkundskab med Hensyn dertil. Jeg skal iøvrigt ikke fordybe mig videre deri, men blot gjøre den almindelige Bemærkning, at det synes, som om det ærede Medlem tror, at en Departementschef skal selv personlig beskæftige sig med hver ubetydelig Sag, der gaar gjennem hans Departement. I saa Fald vilde det jo være en Umulighed at regjere, thi saa vilde man jo komme til det Resultat, at heller ikke Ministrene og heller ikke Kongen kunde regjere noget Land,

og det er ganske sikkert et Feilsyn. Der er visse Stadier, hvor Sagerne behandles, navnlig af Kontorcheferne, der repræsenterer Sagkundskaben, Folk, der navnlig paa de Punkter i Indenrigsministeriet, hvor det ærede Medlem særlig beklagede sig, ere særlig sagkyndige og udmærket dygtige, og ere Folk, paa hvilke ikke alene Direktørerne, men ogsaa Ministeren i høi Grad kunne lide. Jeg tror, at det var en hel Mistjendelse af Administrationens Betydning, som gif gjennem det ærede Medlems Foredrag. Jeg skal i den Henseende ikke opholde mig ved Klasselotteriet, som han skænkede en ganske særlig Opmærksomhed. Det er mig bekendt, at der paa dette Omraade er en særlig sagkyndig teknisk dannet Mand, paa hvem Ministeren og Generaldirektøren i høi Grad kan stole. Jeg tror ikke, at Klasselotteriet kan volde den vedkommende Administration noget Besvær. Der var overhovedet temmelig Meget, tror jeg, naar man kender Forholdene nærmere, hvad jeg tror at gjøre, der var i høi Grad skjævt og urigtigt. Ikke engang de Ting, som det ærede Medlem læste op af Statshaandbogen, ere fuldstændig rigtige, eller ogsaa ere Motiverne urigtige. Der blev læst op, at det statistiske Bureau hørte under et Departement i Finantsministeriet; men nu har Chefen for det statistiske Bureau, som sidder her nede ved Siden af mig (Gad), engang sagt mig, at det er ikke Tilfældet, men at han staar umiddelbart under Ministeren, og det finder jeg fuldstændig Befrestelse paa i Motiverne, hvis de Herrer ville se efter, thi da ville de finde, at det staar med utrykkelige Ord, at denne Embedsmand er selvstændig, og det viser sig ogsaa derved, at han ikke staar under nogen Departementschef, men selv er en Slags Departementschef, og dette bør han ogsaa være, thi dette Bureau har, som jeg engang har havt Leilighed til nærmere at udvikle, en overordentlig stor Betydning for hele Udviklingen i vort Land, ikke alene i landøkonomisk Henseende, som det ærede Medlem sagde, men ogsaa i mange andre Retninger, som vi ogsaa se Exempler paa her. Vi saae derfra det ene Skrift efter det andet af overordentlig stor Betydning, og jeg for mit Vedkommende vil derfor være meget tilbøielig til at imødekomme de Ønsker, som ere stillede med Hensyn til det statistiske Bureau. I Grunden indeholdt det Foredrag, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds holdt, mærkvaerdig nok egentlig tal en streng, om end middelbar Kritik over det foreliggende Lovforslag. (Wille: Middelbar?). Ja, middelbar eller indirekte, om det ærede Medlem vil. Det ærede Medlem gif nemlig meget udførlig ind paa at vise, hvorledes navnlig Finantsministeriet og Indenrigsministeriet — jeg veed ikke, thi jeg hørte saa ikke Næsten, men det kan gjerne være, at der er flere Ministerier — trængte til ganske anderledes at besættes med Departementschefer; men jeg tror ikke, at det ærede Med-